ວິເຄາະກວດໂລກ ດີເມັນເຊັຍ

LAO | ENGLISH

ໜັງສືສະບັບນີ້ ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສັນຍານຂັ້ນຕົ້ນຂອງການເລີ່ມເປັນ ດີເມັນເຊັຍ (dementia) ວິທີວິເຄາະກວດພະຍາດນີ້ ໄດ້ຢັ່ງເຖິງຄວາມສຳຄັນ ໃນການກວດພົບໄວແຕ່ຕົ້ນ ແລະການວິເຄາະທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ສັນຍານທຳອິດຂອງການເລີ່ມເປັນ ດີເມັນເຊັຍມີຫຍັງແດ່?

ສັນຍານທຳອິດຂອງການເລີ່ມເປັນ ດີເມັນເຊັຍ (dementia) ຈະສັບຊ້ອນ ບໍ່ປາກິດໃຫ້ເຫັນໃນທັນໃດ. ສັນຍານ ທຳອິດອາດຈະແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ. ປົກກະຕິແລ້ວ ຄົນສວນຫຼາຍຈະປະກິດເຫັນວ່າ ມີບັນຫ່າໃນການຈິດຈຳ, ໂດຍສະເພາະແລ້ວ ແມ່ນຈື່ຈຳເລື່ອງທີ່ຜ່ານມາໃນມໍ່ໆມານີ້.

ອາການທີ່ເປັນທີ່ວໄປ ມີດັ່ງນີ້:

- ບັນຫາໃນການຈື່ຈຳ, ດັ່ງວ່າ ບໍ່ຈື່ເລື່ອງທີ່ເກີດໃໝ່ໃນມ່ໆນີ້.
- ສະໝອງສັບສິນຫຼາຍກວ່າເກົ່າ
- ຈັບຈໍ່ເພັ່ງເລັງຫີວຂໍ້ເລື່ອງຕ່າງໆໄດ້ໜ້ອຍລົງ
- ນິໄສຫຼືຄວາມປະພຶດປ່ຽນ.
- ບໍ່ສິນໃຈຫຍັງ ແລະມັກຖອນໂຕອອກຈາກສັງຄົມ ຫຼືຊຶມເສົ້າ.
- ຄວາມສາມາດໃນການເຮັດກິດຈະກຳປະຈຳວັນເສື່ອມລົງ.

ບາງຄົນບໍ່ສາມາດສ່ອງເຫັນວ່າ ອາການເຫຼົ່ານີ້ເປັນສັນຍານຊີ້ບອກ ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ມີສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງຜິດປົກກະຕິ. ເຂົາເຈົ້າ ອາດເຂົ້າໃຈຜິດວ່າ ການປະພຶດນີ້ ເປັນຂອງທຳມະດາຂອງລະບົບການແກ່ຊະລາ. ຫຼື ອາ ການອາດຈະຄ່ອຍໆເປັນໄປແລະບໍ່ປາກິດໃຫ້ເຫັນເປັນເວລາ ນານ. ບາງເທື່ອຄົນອາດປະຕິເສດໃນການຫາຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ທັ້ງໆທີ່ຮູ້ວ່າມີສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ຜິດປົກກະຕິເກີດຂຶ້ນ.

ຄົນເຈັບ ບໍ່ປາກິດຮູ້ວ່າ ໂຕເອງປ່ຽນ ເພາະສະໝອງຂອງເຂົາບໍ່ສາມາດ ຮັບຮູ້ໄດ້ເຖິງການປ່ຽນແປງນັ້ນໆ.

ສັນຍາເຕືອນ

ອັນນີ້ແມ່ນລາຍການຂອງອາການທີ່ວໄປຂອງດີເມັນເຊັຍ (dementia) ຈຶ່ງເບິ່ງຕາມລາຍການຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແລະ ຂີດໝາຍ ອາການທີ່ເປັນ. ຖ້າຫາກມີຂີດໝາຍຫຼາຍແນວ, ຈຶ່ງໄປປຶກສານຳທ່ານໝໍ ເພື່ອກວດສອບໃຫ້ລະອຸເດ.

🗖 ຄວາມຈຳເຊື່ອມຊຶ່ງກະທົບກະເທືອນຕໍ່ກິດຈະກຳປະຈຳວັນ

ມັນເປັນເລື່ອງທຳມະດາ ທີ່ລືມນັດ ຫຼື ລືມເບີໂທລະສັບຂອງໝູ່ ເປັນຄັ້ງຄາວ ແລະ ມາຈຳໄດ້ພາຍຫຼັງ. ຜູ້ທີ່ເປັນ ດີເມັນເຊັຍ ອາດຈະລືມ ສິ່ງຂອງເລື້ອຍໆ ຫຼື ບໍ່ຈີ້ມັນເລີຍ.

🗖 ມີຄວາມຍາກລຳບາກ ໃນການປະຕິບັດວຸງກງານທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ

ຄົນເຮົາຍາມຖືກລົບກວນເປັນບາງຄັ້ງບາງຄາວ, ອາດຈະລືມເສີບສ່ວນ ໃດສ່ວນໜຶ່ງຂອງອາຫານ. ຄົນທີ່ເປັນດີເມັນເຊັຍ (dementia) ອາດມີ ບັນຫາທີ່ຈະຈື່ຈຳທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການປຸງແຕ່ງອາຫານ.

🛘 ສັບສິນຫຼິງເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່

ເປັນຂອງທຳມະດາ ທີ່ລືມມື້ລືມວັນຊີ່ວຄາວ. ຄົນທີ່ເປັນ ດີເມັນເຊັຍ ອາດຈະມີບັນຫາ ຊອກຫາບອນທີ່ເຄີຍໄປ ຫຼື ຮູ້ສຶກສັບສິນ ບໍ່ຮູ້ວາຕິນເອງຢູ່ໃສແທ້.

🛘 ບັນຫານຳພາສາ

ທຸກຄົນມີບັນຫາ ຊອກຫາຄຳເວົ້າທີ່ຖືກຕ້ອງໃນບາງຄັ້ງບາງ ຄາວ, ແຕ່ວ່າຄົນທີ່ເປັນດີເມັນເຊັຍ ອາດຈະລືມຄຳເວົ້າທີ່ງ່າຍໆ ຫຼື ເວົ້າຄຳອື່ນແທນ, ເຮັດໃຫ້ປະໂຫຍກທີ່ເວົ້ານັ້ນເຂົ້າໃຈຍາກ.

🗖 ມີບັນຫາຈັບເອົາສາລະຂອງມະໂນຄະຕິ

ຈັດບໍລິຫານການເງິນກໍຍາກ ສຳລັບຄົນທຳມະດາຢູ່ແລ້ວ, ແຕ່ຄົນປ່ວຍ ດີເມັນເຊັຍນັ້ນກໍຍາກກວ່າ ເພາະເຂົາບໍ່ຮູ້ຄວາມໝາຍຂອງໂຕເລກ ຫຼືບໍ່ຮູ້ວ່າຈະເຮັດຈັ່ງໃດນຳມັນ.

🗖 ຄວາມສາມາດໃນການຕັດສິນໃຈໄດ້ບໍ່ດີ ຫຼື ຫຼຸດຕ່ອນລົງ

ຄົນສຸຂະພາບດີ ສາມາດຕັດສິນໃຈໄດ້ດີ ຄົນເຈັບດີເມັນເຊັຍບໍ່ສາ ມາດຕັດສິນໃຈໄດ້ຖືກຕ້ອງ ເຊັ່ນວ່າ ບໍ່ຮູ້ວ່າຈະໃສ່ເສື້ອຜ້າຫຍັງໃນອາ ກາດເຢັນໆ.

🛘 ບັນຫາກະເກນຊ່ອງຫວ່າງຕ່າງໆ

ຄົນເຈັບດີເມັນເຊັຍ ມີບັນຫາໃນການກະຕວງໄລຍະຫ່າງຂອງຊ[່]ອງ ຫວ່າງ ຫຼື ທິດທາງຕ່າງໆ ເມື່ອກຳລັງຂັບລົດ.

🔲 ບັນຫາເອົາເຄື່ອງໄວ້ຜິດບ່ອນ

ຜູ້ໃດກໍສາມາດລືມບ່ອນໄວ້ກະເປົາເງິນ ຫຼືກະແຈເປັນບາງຄັ້ງບາງ ຄາວ. ຄົນທີ່ເປັນດີເມັນເຊັຍ ອາດຈະເອົາເຄື່ອງໄວ້ໃນບ່ອນທີ່ບໍ່ຄວນ ໄດ້

🗖 ການປ່ຽນແປງໃນບຸກຄະລິກ ຫຼື ການປະພຶດ

ທຸກຄົນ ອາດຈະມີຄວາມ ໂສກເສົ້າ ຫຼື ຫງຸດຫງິດໃຈເປັນບາງຄັ້ງບາງຄາວ. ຜູ້ທີ່ເປັນ ດີເມັນເຊັຍ ສາມາດສະແດງອາລົມທີ່ປຸ່ງນໄວ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜືນ. ເຂົາອາດຈະສັບສິນ, ລະແວງ ຫຼື ຖອນຕົວ. ບາງຄົນປຸ່ງນເປັນຄົນມິດງາບ ຫຼື ເປັນຄົນເຮຮາ ເວົ້າຫຼາຍ.

🗖 ສູນເສຍການອອກແນວຄິດ

ເປັນເລື່ອງທຳມະດາ ທີ່ເຮົາເມື່ອຍຕໍ່ກິດຈະກຳບາງຢ່າງ. ແຕ່ວ່າ ດີເມັນເຊັຍ ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄົນຜູ້ນັ້ນສູນເສຍຄວາມສິນໃຈຕໍ່ກິດຈະ ກຳທີ່ເຄີຍມັກເຮັດມາ.

National Dementia Helpline 1800 100 500

dementia.org.au

ມັນອາດບໍ່ແມ[່]ນໂລກດີເມັນເຊັຍ

ຈິ່ງຈື່ຈຳໄວ້ວ່າ ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ມີອາການຄ້າຍ ຄືກັນກັບ ດີເມັນເຊັຍ (dementia). ສະນັ້ນ ຢ່າຄິດສະຫຼຸບເອົາວ່າ ບາງຄົນຈະເປັນດີເມັນເຊັຍໂລດ ຍ້ອນວ່າ ມີອາການບາງຢ່າງປາກິດຂຶ້ນ. ເສັ້ນເລືອດຕັນ, ຄວາມໂສກເສົ້າໃຈ, ກິນເຫຼົ້າຫຼາຍໂພດ, ການຕິດເຊື້ອໂລກ, ຮໍໂມນຜິດປົກກະຕິ (hormone disorders) ການຂາດອາຫານ, ແລະເນື້ອງອກໃນສະໝອງ ສາມາດເຮັດໃຫ້ ມີອາການຄ້າຍຄືກັນກັບດີເມັນເຊັຍ. ອາການຫຼາຍຢ່າງນີ້ກໍ່ສາມາດປົວໄດ້.

ການວິເຄາະກວດພະຍາດທີ່ຖືກຕ້ອງ ເປັນສິ່ງສຳຄັນ

ການປຶກສາກັບໝໍໃນຂັ້ນຕົ້ນຂອງການເປັນພະຍາດນີ້ ແມນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ. ມີແຕໝໍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສາມາດວິເຄາະ ດີເມັນເຊັຍ ໄດ້. ການກວດອະນາໄມຂອງສຸຂະພາບຮາງກາຍ ແລະທາງຈິດປະສາດ ຈະບິ່ງບອກວ່າ ກໍລະນີໃດທີ່ປົວໄດ້ ແລະ ປົວໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຫຼື ໝໍຕ້ອງຢືນຢັນວ່າ ແມນ ດີເມັນເຊັຍ (dementia) ແທ້.

ການກວດພະຍາດ ອາດມີດັ່ງນີ້:

- ປະຫວັດສຸຂະພາບ ໝໍຕ້ອງບັນທຶກລາຍລະອຸງດຂອງການປ່ວຍ, ຂໍປະຫວັດວ່າ ກິນຢາຫຍັງ ກວດເບິ່ງບັນຫາຂອງຄວາມຈື່ຈຳ ຖາມອາການໄຂ້ ຫຼືສາເຫດທີ່ເຈັບ ໝໍອາດຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມຈາກຄອບຄົວ.
- ການກວດຮ່າງກາຍ ລວມເຖິງການກວດປະສາດ, ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະການເໜັງຕີງ, ກວດຫົວໃຈ, ປອດ ດ້ວຍການທິດສອບຕ່າງໆ ເພື່ອໄຈ້ແຍກວ່າມີການພົວພັນ ກັບໂລກ ດີເມັນເຊັຍ (dementia) ບໍ່.
- ກວດທາງເຄມີ ການກວດເລືອດແລະຍຸ່ງວໃນຫ້ອງວິທະຍາສາດ ການແພດ ເພື່ອຊ່ວຍຢືນຢັນ ວ່າພະຍາດນັ້ນໆເປັນສາເຫດພາ ໃຫ້ເກີດອາການຕ່າງໆ. ບາງກໍລະນີ ເຮົາອາດຕ້ອງເອົານ້ຳຫຼໍ່ລຸ້ງໃນ ກະດູກສັນຫຼັງມາກວດນຳ.
- ທົດສອບກວດປະສາດ ຫຼືກວດການຮັບຮູ້ ຫຼາຍສຳຫຼວດເພື່ອປະ ເມີນຄວາມສາມາດໃນການຄິດ, ຈື່ຈຳ, ພາສາ ຮູ້ເພັ່ງເລັງໂຕ້ຕອບ ແກ້ບັນຫາປະກອບສ່ວນຊ່ວຍ ວິໄຈໂລກບາງສ່ວນ ທີ່ຈະພິສູດເຖິງ ສາເຫດທີ່ຈະຈຳແນກປະເພດຂອງດີເມັນເຊັຍ.
- ສ່ອງໄຟຟ້າສະໝອງ ສ່ອງເບິ່ງການປຸ່ງນແປງຂອງໂຄງສ້າງສະ ໝອງ ເພື່ອຫາຫຼັກຖານສາເຫດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດເນື້ອງອກ ຫຼືເລືອດກາມ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດອາການຕ່າງໆ ແລະຄົ້ນຫາຮູບແບບຂອງການເສຍ ສັດສ່ວນ ແລະການເຮັດວຸງກໂຕ້ຕອບຂອງສະໝອງ ເພື່ອຊ່ວຍວິໄຈ ພິສູດຊະນິດຂອງດີເມັນເຊັຍ.
- ການກວດສະພາບຈິດໃຈ ເພື່ອພິສູດວ່າ
   ເປັນການຜິດປົກກະຕິທີ່ຮັກສາໄດ້ ເຊັ່ນວ່າ ຄວາມໂສກເສົ້າ ແລະ
   ເພື່ອຈະຈັດການປິ່ນປົວອາການປ່ວຍທາງປະສາດ ເຊັ່ນ
   ຄວາມກັງວິນໃຈ ຫຼື ຄວາມຄິດແບບຫຼອກຫຼອນ ຊຶ່ງອາດເກີດຂຶ້ນ
   ຄຸງຄູ່ກັບດີເມັນເຊັຍ.

ເລີ່ມຕຶ້ນຢູ່ໃສ?

ບ່ອນດີທີ່ສຸດໃນການເລີ່ມຕຶ້ນການກວດແມ່ນກັບໝໍ່. ຫຼັງຈາກພິຈາ ລະນາເບິ່ງອາການແລະສັ່ງການກວດສ່ອງ ແລ້ວ. ທ່ານໝໍກໍຈະສະເໜີ ໃຫ້ມີການວິເຄາະເບື້ອງຕຶ້ນ ໄປຫາໝໍ່ຊຸ່ງວຊານ ເຊັ່ນ ໝໍປົວສະໝອງ, ໝໍຮັກສາຄົນຊະລາ ຫຼືໝໍຈິດຕະແພດ.

ບາງຄົນອາດຕໍ່ຕ້ານບໍ່ຢາກໄປຫາໝໍ. ບາງຄົນບໍ່ຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດກັບຕົວເອງ ວ່າບໍ່ມີຫຍັງຜິດປົກກະຕິເກີດຂຶ້ນກັບເຂົາ. ເຂົາບໍ່ຍອມຮັບວ່າໂຕເອງເຈັບ ນີ້ແມ່ນອາການປ່ວຍຂອງດີເມັນເຊັຍ ສະໝອງຂອງເຂົາປຸງນເພາະພະຍາດ ດີເມັນເຊັຍ ທີ່ເຮັດໃຫເຂົາຂາດຄວາມຮັບຮູ້ ແລະການຈື່ຈຳເສື່ອມ ຢ່ານວ່າ ຄວາມຄິດຂອງການປ່ວຍນັ້ນອາດເປັນຈິງ. ວິທີທີ່ໄດ້ຜົນກວ່າໝູ່ ເພື່ອໃຫ້ຂະນະບັນຫານີ້ ແມ່ນຫາເຫດຜົນອື່ນໄປຫາໝໍ. ເຊັ່ນວ່າ ສະເໜີໃຫ້ເຂົາໄປກວດຫົວໃຈ, ກວດຄວາມດັນເລືອດ ຫຼືກວດເບິ່ງຄືນ ລາຍການຢາທີ່ໃຊມາດົນແລ້ວ. ອີກວິທີໜຶ່ງກໍຄື ສະເໜີວ່າ ເຖິງ ເວລາແລ້ວທີ່ພວກເຂົາທັງສອງຄວນຈະໄປກວດສຸຂະພາບນຳ ກັນ. ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ເຂົາມີຄວາມໝັ້ນໃຈ. ການມີວາດຊົງສະຫງິບ ສະແດງຄວາມເປັນຫ່ວງແລະເອົາໃຈໃສ່ໃນຍາມນີ້, ສາມາດຊ່ວຍບໍ່ໃຫ້ເຂົາກັງວິນໃຈ ແລະຢານກົວ.

ຫາກຄົນນັ້ນຍັງບໍ່ຢາກໄປຫາໝໍ

- ຕິດຕໍ່ໝໍປະຈຳຕົວຄົນເຈັບ. (ຂໍຄຳແນະນຳ)
- ຕິດຕໍ່ຫາ ໜ່ວຍກວດຫາຂໍ້ມູນການຮັກສາຄົນຊະລາ (Aged Care Assessment Team - ACAT) 1800 200 422 ຜ່ານທາງ Aged Care
- ໂທຫາ National Dementia Helpline **1800 100 500** ຫາກທ່ານເຫັນວ່າ ໝໍຂອງທ່ານບໍ່ສືນໃຈແທ້ໆ ທ່ານຕ້ອງພິສູດຊອກຫາ ຄວາມເຫັນນີ້ຈາກບຸກຄືນທີສອງຕໍ່

ຂໍ້ມູນຕື່ມທີ່ບິ່ງເຖິງອາການຂັ້ນຕົ້ນຂອງໂລກນີ້ຕ້ອງພິຖີພິຖັນ ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໝໍ ຫຼືດາວໂຫຼດຂໍຂໍ້ມູນປຶ້ມ "ເປັນຫວງກັບຄວາມຈຳ = Worried About Your Memory?" ຈາກອົງກອນ Dementia Australia website ຫຼື ໂທຫາອົງກອນ ດີເມັນເຊັຍ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ສິ່ງປຶ້ມນີ້ມາໃຫ້.

ຮູ້ກຸກເຫຼົ່ກ

Dementia Australia ບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອ, ແຈ້ງຂໍ້ມູນ, ໃຫ້ການສຶກສາ, ໃຫ້ການອົບຮີມ ແລະ ປຶ້ກສາ. ເຊີນຕິດຕໍ່ ສາຍ ໂທການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງ ດີເມັນເຊັຍ ແຫ່ງຊາດ: National Dementia Helpline 1800 100 500 ເພື່ອເອົາຂໍ້ມູນເພີ່ມ ແລະ ເພື່ອເບິ່ງ ຂໍ້ມູນສະບັບອື່ນໆ ໃຫຍ່ງມເບິ່ງທາງອິນເຕີເນັດ

dementia.org.au

ເພື່ອຊ່ວຍແປພາສາທາງໂທລະສັບ ໂທຫາສູນກາງເບີ 131 450

Diagnosing dementia

This Help Sheet provides information about the early signs of dementia, the techniques used to diagnose dementia and the importance of an early and correct diagnosis.

What are the early signs of dementia?

Because the diseases that cause dementia develop gradually, the early signs may be very subtle and not immediately obvious. Early symptoms also depend on the type of dementia and vary a great deal from person to person.

Common early symptoms include:

- Memory problems, particularly remembering recent events
- Increasing confusion
- Reduced concentration
- Personality or behaviour changes
- Apathy and withdrawal or depression
- Loss of ability to do everyday tasks

Sometimes people fail to recognise that these symptoms indicate that something is wrong. They may mistakenly assume that such behaviour is a normal part of ageing, or symptoms may develop so gradually they go unnoticed for a long time. Sometimes people may be reluctant to act even when they know something is wrong.

For the person experiencing the symptoms, the very nature of these changes within the brain may mean that the person is unable to recognise that there are changes.

Warning signs

This is a checklist of common symptoms of dementia. Go through the list and tick any symptoms that are present. If there are several ticks, consult a doctor for a complete assessment.

☐ Memory loss that affects day-to-day function

It's normal to occasionally forget appointments and remember them later. A person with dementia may forget things more often or not remember them at all.

☐ Difficulty performing familiar tasks

People can get distracted and they may forget to serve part of a meal. A person with dementia may have trouble with all the steps involved in preparing a meal.

☐ Disorientation to time and place

A person with dementia may have difficulty finding their way to a familiar place, or feel confused about where they are, or think they are back in some past time of their life.

☐ Problems with language

Everyone has trouble finding the right word sometimes, but a person with dementia may forget simple words or substitute inappropriate words, making them difficult to understand. They might also have trouble understanding others.

☐ Problems with abstract thinking

Managing finances can be difficult for anyone, but a person with dementia may have trouble knowing what the numbers mean or what to do with them.

☐ Poor or decreased judgement

Many activities require good judgement. When this ability is affected by dementia, the person may have difficulty making appropriate decisions, such as what to wear in cold weather.

☐ Problems with spatial skills

A person with dementia may have difficulty judging distance or direction when driving a car.

☐ Problems misplacing things

Anyone can temporarily misplace a wallet or keys. A person with dementia may often put things in inappropriate places.

☐ Changes in mood, personality or behaviour

Everyone becomes sad or moody from time to time. Someone with dementia can exhibit rapid mood swings for no apparent reason. They can become confused, suspicious or withdrawn. Some can become disinhibited or more outgoing.

☐ A loss of initiative

It's normal to tire of some activities. However, dementia may cause a person to lose interest in previously enjoyed activities.

National Dementia Helpline 1800 100 500

dementia.org.au

It may not be dementia

Remember that many conditions have symptoms similar to dementia, so do not assume that someone has dementia just because some of the above symptoms are present. Strokes, depression, alcoholism, infections, hormone disorders, nutritional deficiencies and brain tumours can all cause dementia-like symptoms. Many of these conditions can be treated.

A correct diagnosis is important

Consulting a doctor at an early stage is critical. Only a medical practitioner can diagnose dementia. A complete medical assessment may identify a treatable condition and ensure that it is treated correctly, or it might confirm the presence of dementia.

An assessment may include the following:

- Medical history the doctor will ask about past and current medical problems, family medical history, any medications being taken, and the problems with memory, thinking or behaviour that are causing concern. The doctor may also wish to speak to a close family member who can help provide all the necessary information.
- Physical examination this may include tests of the senses and movement function, as well as heart and lung function, to help rule out other conditions.
- Laboratory tests will include a variety of blood and urine tests to identify any possible illness which could be responsible for the symptoms.
   In some cases, a small sample of spinal fluid may be collected for testing.
- Neuropsychological or cognitive testing a variety
  of tests are used to assess thinking abilities
  including memory, language, attention and problem
  solving. This can help identify specific problem
  areas, which in turn helps identify the underlying
  cause or the type of dementia.
- Brain imaging there are certain scans that look at the structure of the brain and are used to rule out brain tumours or blood clots in the brain as the reason for symptoms, and to detect patterns of brain tissue loss that can differentiate between different types of dementia. Other scans look at how active certain parts of the brain are and can also help discriminate the type of dementia.
- Psychiatric assessment to identify treatable disorders such as depression, and to manage any psychiatric symptoms such as anxiety or delusions which may occur alongside dementia

Where to begin

The best place to start is with the person's doctor. After considering the symptoms and ordering screening tests, the doctor may offer a preliminary diagnosis and will, ideally, refer the person to a medical specialist such as a neurologist, geriatrician or psychiatrist.

Some people may be resistant to the idea of visiting a doctor. Sometimes people do not realise that there is anything wrong with them because the brain changes that occur with dementia interfere with the ability to recognise or appreciate the changes occurring. Others, who do have insight into their condition, may be afraid of having their fears confirmed. One of the best ways to overcome this problem is to find another reason to visit the doctor. Perhaps suggest a blood pressure check or a review of a long-term condition or medication. Another way is to suggest that it is time for both of you to have a physical check-up. A calm attitude at this time can help overcome the person's worries and fears.

If the person still will not visit the doctor:

- Talk to the person's doctor for advice
- Contact your local Aged Care Assessment Team (ACAT) via My Aged Care on 1800 200 422 for information
- Call the National Dementia Helpline on 1800 100 500

If you feel your doctor is not taking your concerns seriously, consider seeking a second opinion.

For more detailed information about the early signs of dementia and seeking help from a doctor, download the **Worried About Your Memory?** booklet from the Dementia Australia website or call the National Dementia Helpline to order a copy.

FURTHER INFORMATION

Dementia Australia offers support, information, education and counselling. Contact the National Dementia Helpline on **1800 100 500**, or visit our website at **dementia.org.au**

For language assistance phone the Translating and Interpreting Service on **131 450**